

LÄNSSTYRELSEN
Göteborgs och Bohus län
Miljövårdsenheten
Avd.dir Gunnar Storm
Tel 031- 60 58 24

BESLUT

1990-08-13

231-2350-90

Uddevalla kommun
451 81 UDDEVALLA

Beslut att avsätta delar av fastigheterna Ramseröd 1:6, 1:7 och 1:8 i Uddevalla kommun som naturreservat.

Initiativ

I länsstyrelsens naturvårdsplan, "Natur i Göteborgs och Bohus län - norra och mellersta delen" har Ramserödsdalen föreslagits som naturreservat mot bakgrund av områdets stora vetenskapliga värden. Uddevalla kommun tillstyrkte reservatbildningen i sitt remissvar men anförde att länsstyrelsen i samråd med vägverket måtte utreda eventuella konflikter med planerade vägreservat innan reservatarbetet kunde påbörjas.

Vid sammanträde 1988-11-23 med Uddevalla kommun hemställde kommunen att länsstyrelsen föranstaltar om utredning i syfte att bilda naturreservat för delar av rubricerade fastigheter.

Läge

Ramseröds naturreservat är beläget ca 3 km öster om Uddevalla tätort, öster om E6 och söder om länsväg 44.

Naturförhållanden

Naturvärdena har närmare beskrivits i bifogad skötselplan. Sammanfattningsvis kan sägas att området i stort utgöres av två skaljordsbankar i den mellersta delen, skogsklädda bergpartier i norr samt en imponerande ravin med omgivande blandskog i söder. Skaljordsbankarna är fortfarande relativt intakta trots tidigare täktverksamhet och visar på ett utomordentligt sätt bankarnas intressanta lagerföljder.

Förutom de stora geologiska värdena uppvisar naturreservatet, tack vare skalförekomsterna, en rik och omväxlande vegetation. I de lundartade delarna påträffas kalkkrävande arter varav flera får anses vara mindre vanliga för länet.

Den omväxlande naturmiljön ger goda betingelser för djurlivet. Hassellundar och tät granskog gör nötkråkan, hackspettarter, härmsångare m fl till karaktärsfåglar.

Ärendets beredning

I anledning av kommunens remissvar angående naturvårdsplanen 1979 har länsstyrelsen samrått med vägförvaltningen i länet vad gäller aktuella vägplaneringar i Ramserödsdalens närhet. Bratterödsleden (E6) är färdigbyggd utan konflikter med det planerade naturreservatet. Länsväg 44 öster om området kommer vid en eventuell ombyggnad inte att beröra Ramserödsdalen.

Skötselplan har upprättats av Uddevalla kommun i samråd med länsstyrelsens miljövårdsenhet.

Förslaget till naturreservatsförordnande samt skötselplan har remitterats till Uddevalla kommun. Kommunfullmäktige har därefter i beslut 1990-01-16 hemställt om bildande av naturreservat för Ramseröds dalar i enlighet med ovan nämnda förslag. All mark tillhör Uddevalla kommun.

Samråd har ägt rum med Statens naturvårdsverk, som ej haft någon erinran mot det planerade naturreservatet.

Några erinringar har således inte framställts avseende förslaget till reservatsbildning eller skötselplan.

Syftet med reservatet är

att bevara de ansevärda geologiskt-vetenskapliga värdena som skaljordsbankarna representerar

att bevara de floristiska och faunistiska värdena området rymmer

att göra området tillgängligt för en besökande allmänhet

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen Ramserödsdalen i Uddevalla kommun som naturreservat med de gränser som framgår av karta, bilaga A.

Med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen förordnar länsstyrelsen att de föreskrifter som upptagits i förteckning, bilaga B, skall gälla för reservatet.

Med stöd av 9 § naturvårdsförordningen föreskriver länsstyrelsen att vård och förvaltning skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med upprättat skötselplan, bilaga C.

Besvär över länsstyrelsens beslut kan anföras enligt bilaga D (formulär 4).

I detta beslut har förutom länsrådet Hans Busck, beslutande och avdelningsdirektör Gunnar Storm, föredragande, även deltagit miljövårdsdirektör Göran Bengtsson, förste länsassessor Carl-Otto Lindberg, länsarkitekt Thorsten Hall, bitr. överlantmätare Lennart Andreasson samt

länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren.

Hans Busck

Gunnar Storm

Bilagor:

- A. Beslutskarta
- B. Reservatsföreskrifter
- C. Skötselplan
- D. Besvärshänvisning

Bilaga B

Reservatföreskrifter för naturreservatet Ramseröd i Uddevalla kommun

- A Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen som inskränker markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar gäller följande:

Det är förbjudet att

- 1 uppföra nybyggnad
- 2 bedriva täkt av berg och lösa avlagringar
- 3 schakta, fylla, tippa, spränga eller liknande åtgärd
- 4 anordna upp lag
- 5 anlägga väg

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

- 1 framdraga ledningar såväl i luft som mark

- B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Naturvårdsförvaltaren äger rätt att

- 1 utföra sådana markvårdande åtgärder som framgår av bifogad skötselplan
- 2 utföra de anordningar och åtgärder för besökare som framgår av bifogad skötselplan
- 3 uppsätta erforderliga informationsskyltar
- 4 röja och vidmakthålla de stigar som framgår av bifogad skötselplan

- C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

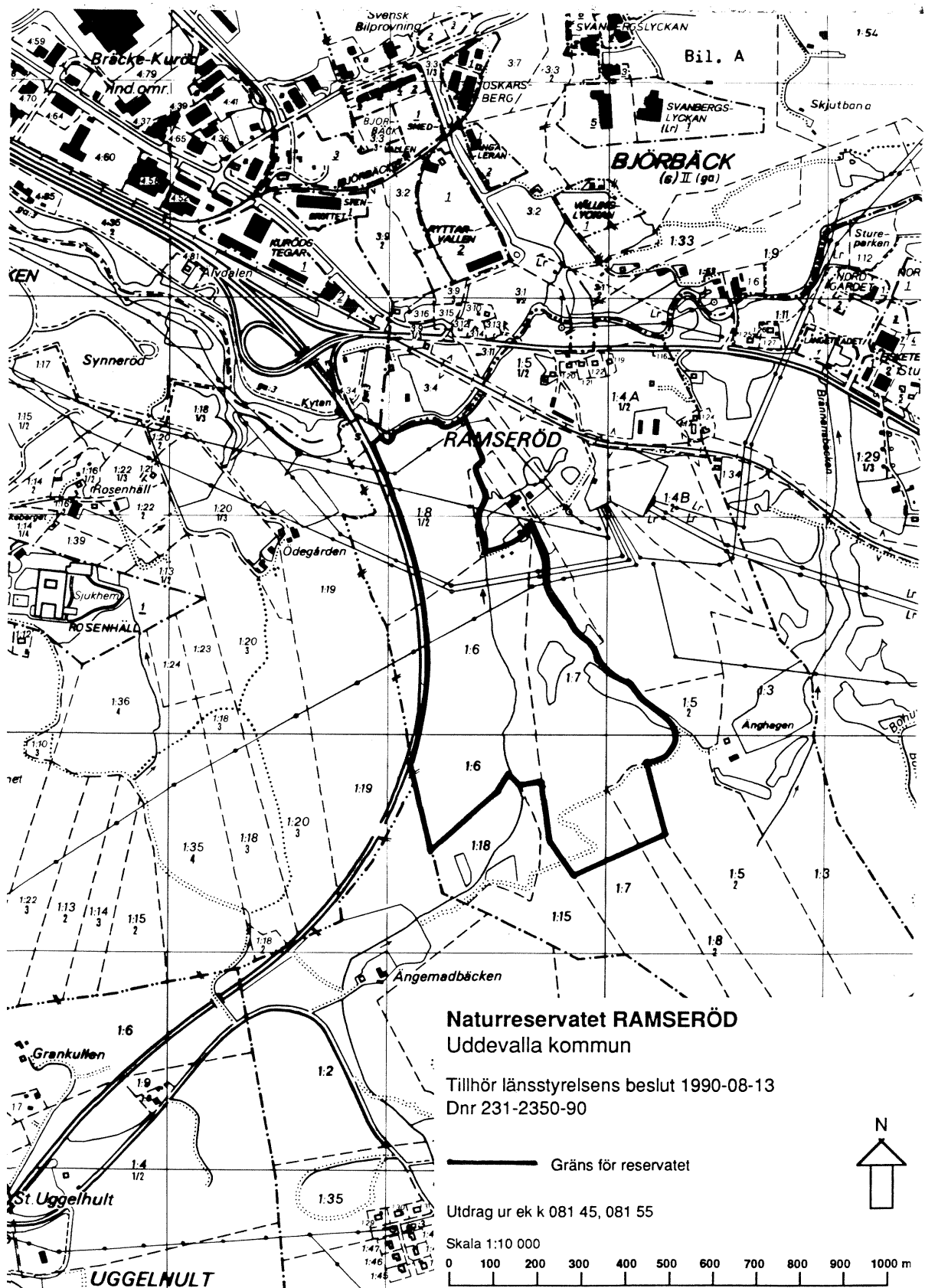
Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar gäller följande:

Det är förbjudet att

- 1 tälta eller ställa upp husvagn
- 2 gräva upp eller plocka växter
- 3 framföra motorfordon vartill även räknas moped
- 4 gräva eller på annat sätt skada skaljordsavlagringarna; mindre grävning i pedagogiskt/vetenskapligt syfte får dock ske efter naturvårdsförvaltarens medgivande
- 5 göra upp eld
- 6 rida annat än på härför avsedd stig

- D Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdsförordningen angående naturvårdsförvaltningen

- 1 Naturvårdsförvaltare är Uddevalla kommun
- 2 Naturreservatet skall skötas i huvudsaklig överensstämmelse med bifogad skötselplan
- 3 Naturreservatet skall utmärkas genom naturvårdsförvaltarens försorg. Skyltar skall ha en av länsstyrelsen godkänd text.

Bil. C

SKÖTSELPLAN FÖR RAMSERÖDS NATURRESERVAT GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN, UDDEVALLA KOMMUN UPPRÄTTAD ÅR 1983 AV THOMAS MÅRTENSSON

FÖRORD

Föreliggande förslag till skötselplan har upprättats under 1987 och 1988 av Uddevalla kommuns gatukontor i samråd med bl a länsstyrelsen.

I ALLMÄN BESKRIVNING

- 1 Administrativa data
- 2 Syfte med reservatet
- 3 Översiktlig beskrivning med befintliga förhållande
 - 3.1 Naturförhållande
 - 3.2 Syfte med reservatet
 - 3.3 Tillgänglighet

II PLANDEL

- 1 Disposition och skötsel av mark
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
 - 1.2.1 Naturskog
 - 1.2.2 Hävd av jordbruksmark
 - 1.2.3 Fornvård
 - 1.3 Behandling av skötselområden
- 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 2.2.1 Friluftsanordningar
 - 2.2.2 Renhållning
 - 2.2.3 Information
 - 2.2.4 Utmärkning av reservatsgräns
- 3 Revidering av skötselplan
- 4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bilaga

- 1 Skötselplanekarta 1
- 2 Skötselplanekarta 2
- 3 Reservatskarta
- 4 Ekonomiplan

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 Administrativa data

SKYDDSFORM Naturresevat

KOMMUN Uddevalla kommun

REGISTEROMRÅDE Bäve socken

LÄGE Naturresevatet är beläget ca 3 km öster om Uddevalla, söder om väg 44 och öster om E6. Topografiska kartbladet Vänersborg 88 NO och SO. Ekonomiska kartbladet 08145 och 08155

AREA 35 ha. Därav landarea 35 ha

FASTIGHET del av Ramseröd 1:6,1 7,1:8

MARKÄGARE Uddevalla kommun

NATURVÅRDSFÖRVALTARE Uddevalla kommun

2 Syftet med naturresevatet

Syftet med naturresevatet är

att bevara de anseiliga geologiskt-vetenskapliga värdena som skaljordsbankarna representerar

att bevara de floristiska och faunistiska värdena området rymmer

att göra området tillgängligt för en besökande allmänhet

3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturförhållanden

Geologi och landskapsformer Ramserödsområdet utgör en sprickdal som löper i nord-syddlig riktning och genomflytes av Ängmadebäcken. Landskapet är mycket omväxlande med böljande öppna områden inom de centrala delarna. Omgivningen består av bergknallar och bergbunden mark. Berggrunden i området utgörs av grågnejs. I dalpartierna förekommer sandjord. I dalens norra del finns två stora skaljordsbankar öster om bäcken. Den största banken har utnyttjats som skaljordstäkt, men är dock fortfarande relativt intakt. De vertikala väggarna i själva täktområdet visar bankens intressanta stratigrafi på ett utomordenligt sätt.

Vegetationen inom de södra delarna (skötselområde 3) domineras av gran med inslag av tall, björk, ek, rönn och hassel, såväl på de högre belägna markerna som i dalgången. I dalgången

utmed bäcken i anslutning till skaljordsbankarna övergår vegetationen till lundvegetation med al, hägg, hassel och gran. Örtvegetationen är här mycket rik med arter som trolldruva, vätteros, lundelm, ormbär, springkorn, blåsippa och gullpudra. På ömse sidor längs bäcken uppträder rikliga bestånd av strutbräken, här märks även kärrbräken och skavfräken, längre söderut i bäckravinen förekommer blandskog med gran, al, lind, björk och rönn samt berghällar rikt bevuxna med mossor och lavar.

Områdets centrala delar (skötselområde 2) domineras av öppna betade ängsmarker med inslag av vegetationsklädda bergknallar. Dessa områden har karaktär av hagmark och domineras av ek. Här finns även inslag av tall, gran, asp, fågelbär, en, hassel och slån. Vissa av dessa arter förekommer som solitärer inom området.

Ängsvegetationen vid skaljordsbankarna inom området uppvisar en kalkkrävande örtflora. Inom betesmarken finns såväl torra ängsbackar med gullviva, getvämpling, jungfrulin, småborre och vädtklint, som fuktängar med smörboll utmed bäcken.

Områdets norra del (skötselområde 1) omfattas av en bergknalle där höglänta delarna har hållmarkskaraktär med inslag av äldre tall. I sluttningar och raviner tättnar vegetationen. Här finns ek med inslag av asp, rönn, en, gran och hassel. Vid bergets norra fot mot Bäveån består vegetationen av al- och björksumpskog. Vid dess östra sluttning uppträder lundvegetationen med ask, al, lönn, asp med inslag av tall och gran samt hassel och skogsolvon. Inom detta avsnitt av bäcken växer den i Bohuslän sällsynta bäckveronikan.

Djurlivet Ramserödsområdets omväxlande natur med en mosaik av biotoper gör fågellivet rikt. Hassellundar och tät granskog gör nötkråkan till karaktärsfågel. Dessa områden är häckningsbiotop för järpe, härmsångare och flera hackspettarter. Av däggdjur förekommer älg, rådjur, hare och grävling.

3.2 Markanvändning

Ängs- och hagmarken hävdas genom bete.

Skogsmarken består till viss del av impediment.

Arealfördelning enligt översiktlig skogsinventering.

Skog	20,4
Impediment	7,6
Betesmark	7,0

3.3 Tillgänglighet

Området nås lättast från rv 44 mot Vänersborg. För att komma in i området svänger man av mot Ramseröd. Med cykel är området tillgängligt från Kytevägen via gångbro vid Eriksfors över Bäveån och gångtunnel under E6 (Bratterödsleden).

II PLANDEL

Disposition och skötsel av mark

1.1 Övergripande mål

Målet skall vara att bevara områdets natur- och kulturlandskap, så att flora, fauna och landskapsbild skyddas. Området skall betjäna vetenskaplig forskning speciellt avseende skaljordsbankarna samt utgöra en resurs för friluftslivet.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Naturskog

Mål Skogsmark i naturliga successioner mot naturskog i fri utveckling.

Allmänna principer Avverkning och röjning skall ske för att hålla stigar öppna samt i övrigt enligt åtgärdsförslagen för de enskilda skötselområdena.

Vid avverknings- och röjningsarbeten

- * vidmakthålla den biologiska variationen genom att spara träd- och buskarter i olika åldrar.
- * spara gamla, torra murkna träd och stammar. Enstaka fauna stammar (lågor) lämnas orörda såvida de ej på ett uppenbart sätt hindrar framkomligheten på stigar.
- * allt röjnings/gallringsavfall bortföres, nedskäres eller lägges på undanskymd plats.

Anledning till hänsynstagande vid avverkning och röjningsarbeten är att vidmakthålla den ekologiska balansen.

Spara träd och buskar av rönn, nypon, hassel, fågelbär, hagtorn, vildapel, slån, en m fl samt hålträd, murkna träd och stammar vilka är viktiga boträd för fåglar.

Vid transporter

Alla transporter planeras och utföres så att skador på stigar och mark ej uppstår. Vid de begränsade gallrings- och avverkningsarbeten som i vissa situationer kan tillåtas förekomma får transporter endast ske under tider på året då marken är fast eller frusen. Uppkommer trots detta skador på mark skall dessa omgående efterbehandlas.

1.2.2 Hävd av jordbruksmark

Mål Att genom bete återskapa och bevara ängs- och haglandskapet.

Riktlinjer Att i första hand hävda marken genom bete och i andra hand slåtter.

1.2.3 Fornvård

Stenåldersboplatz i reservatets södra del som är redovisad på skötselplanekarta 1 och 2. Inga åtgärder annat än efter direktiv av Bohusläns museum.

Gården Ramseröd har brukats sedan 1600-talet. Ängs- och hagmarker har sedan dess hävdats i större eller mindre utsträckning.

Stigen utmed berget sydost om bäckravinen har varit förbindelse mellan soldattorpet vid Ängmaden och gården sedan slutet av 1700-talet. Stigen framträder än idag väl i terrängen och kommer att ingå i det markerade stigsystemet.

1.3 Behandling av skötselområden

Hela naturvårdsobjektet är indelat i skötselområden, som redovisas och numreras i denna beskrivning och på skötselplanekartan (bilaga 1).

Skötselområde 1

Beskrivning Skogklätt bergparti där vegetationen domineras av ek. De höglänta delarna består av hällmark med tall och en. I sluttningar och raviner tätar vegetationen. Vid bergets norra fot breder alsumpskog ut sig mot Bäveån. I sluttningen mot öster består vegetationen av lundvegetation.

Mål Naturskogsområde med ekdominerat bergsparti med tall och en på de högre partierna. Lövsog utmed den östra sluttningen.

Åtgärder Gran gallras successivt bort. I övrigt fri utveckling.

Skötselområde 2

Beskrivning Öppna betade ängs- och hagmarker med inslag av vegetationsklädda bergknallar.

Mål Ängs- och hagmark.

Åtgärder Öppenhållandet skall även fortsättningsvis ske genom röjning om betestrycket inte är tillräckligt. Äldre solitära träd samt solitära buskar som rosa och en sparas. Om betestrycket minskar inom hagmarken bör sly hållas efter. Gran tas bort successivt inom dessa områden, med undantag av solitära granar i ravinen öster om bäcken.

Tall- och björkparti vid vägen i områdets östra del gallras till björkens förmån som gör att området får karaktär av hagmark.

Skötselområde 2.1

Beskrivning

Skaljordsbank relativt intakt med undantag av ingrepp i dess södra del. Större delen av området är torräng med kalkflora. Den södra delen har en kil av lundvegetation.

Mål

Skaljordsbank, forskningsobjekt.

Åtgärder

Ängsmarken hålls öppen genom bete och eller slätter. Inga ingrepp får göras i skaljordsbanken, varken i den intakta delen eller i det äldre täktområdet.

Skötselområde 3

Beskrivning Kuperat blandskogsområde dominerat av gran med flera vegetationstyper från ängsgranskog till hållmarkstallskog, där blåbärsgranskog dominerar. Inom området finns förnygringsytor med ung gran skog.

Mål Blandskog

Åtgärder Inga.

2 Anordningar för rekreation och friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Området är värdefullt för rekreation, framförallt för strövandamål och naturstudier. Tillgängligheten ökas genom anläggning, underhåll och utmärkning av strövstigar och uppsättning av informationstavlor samt iordningställande av parkeringsyta.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Friluftsanordningar

Samtliga anordningar redovisas på skötselplanekarta 2.

Vandringsspår Spår kanaliseras till de mindre markkänsliga delarna. Embryon till spårssystem finns inom området, delar av dessa härrör från slutet av 1700-talet. Röjningsåtgärder är nödvändiga utefter stigarna. Spänger byggs vid markkänsliga partier. Enkla trappanordningar byggs inom partier med kraftiga lutningar. Stigarna märks upp.

P-platser Parkeringsyta ställs i ordning enligt skötselplanekarta 2.

2.2.2 Städning

Städning ombesörjes genom naturvårdsförvaltarens försorg.

2.2.3 Information

Informationsskyltar Skall uppsättas i reservatet, se skötselplanekarta 2. Dessa skall innehålla en orienteringskarta, som visar reservatsomfattning, stigar m m. Av texten framgår områdets naturvärden och föreskrifter, som gäller den besökande allmänheten samt uppgifter om beslutsmyndighet och naturvårdsförvaltare.

2.2.4 Utmärkning av reservatsgräns

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SI0S 031522).

3 Revidering av skötselplan

Skötselplanen gäller för överskådlig tid vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer. Åtgärderna omfattar en 15-årsperiod.

4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Finansieringen av vård och förvaltning av reservatet åvilar Uddevalla kommun.

4.1 Ekonomisk utredning

Naturvårdsförvaltaren har gjort en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för naturvårdsförvaltningen. Utredningen biläggs (bilaga 4).

Det är att märka att ovanstående ekonomiplan inte fastsällts av länsstyrelsen. Den är således inte bindande för naturvårdsförvaltaren utan skall ses som ett ekonomiskt förslag avseende åtgärder.

BILAGA 1

SKÖTSELPLANEKARTA 1

TILLHÖR LÄNSSTYRELSENS
BESLUT DNR

RAMSERÖDS NATURRESERVAT
UDDEVALLA KOMMUN, BOHUSLÄN

KARTUNDERLAG: UTDRAG UR EKONOMISK KARTA
BLAD NR 081 45 OCH 081 55

- GRÄNS FÖR NATURRESERVAT
- GRÄNS FÖR SKÖTSELOMRÅDE
- SKÖTSELOMRÅDESNUMMER
- LÖVSKOGSOMRÅDE
- BLANDSKOGSOMRÅDE
- BARRSKOGSOMRÅDE
- BETESMARK
- SKOGSOMRÅDE SOM BETAS

SKALA 1:5000

SKÖTSELPLANEKARTA 2

TILLHÖR LÄNSSTYRELSENS
BESLUT DNR

RAMSERÖDS NATURRESERVAT
UDDEVALLA KOMMUN, BOHUSLÄN

KARTUNDERLAG: UTDRAK UR EKONOMISK KARTA
BLAD NR 08145 OCH 08155

GRÄNS FÖR NATURRESERVAT

BEFINTLIG STIG

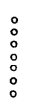
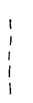
Resstig

FÖRESLAGEN STIG

FÖRESLAGEN PARKERINGSYTA

FÖRESLAGEN INFORMATIONSSKYLT

FORNMINNE

SKALA 1:5000

